

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මහඔය ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උප වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම් හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මහඔය ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළකරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වර්ථාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන

තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක හා සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මත භරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවූව ද අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථය ද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව.
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව.
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව.
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ)(iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ)(iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව, ඉකුත් වර්ෂයේ මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත්කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අත්තිකාරම් ලේඛනය අනුව සියළුම අත්තිකාරම් පියවා තිබුණ ද තවදුරටත් පියවිය යුතු අත්තිකාරම් ලෙස රු.1,842,094ක මුදලක් නිරීක්ෂණය විය.	මෙම ගිණුම්කරණ දෝෂය නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	අත්තිකාරම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශන තුළ වාර්ෂික අතිරික්තය ලෙස රු.4,793,542 ක් සටහන් විය යුතු වුවත්, එය සාවද්‍ය ලෙස රු.12,162,461ක් වශයෙන් දැක්වීම හේතුවෙන් හිමිකම රු.7,368,919ක් වැඩිපුර දක්වා ඇත.	හිමිකම වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශනය සකස් කිරීමේදී සිදු වී ඇති ගණනය කිරීමේ දෝෂයක් හේතුවෙන් ශුද්ධ වත්කම් අගයන් වෙනස් වීමක් සිදු වී ඇත. එය නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීම නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟහිටි මුද්දර ගාස්තු මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ රු.205,950ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	උප ලේඛනය සකස් කිරීමේදී පෙර වර්ෂයට අදාළ මුද්දර ගාස්තු ආදායම වූ රු.20,700 මුදල හඳුනා ගෙන නොමැත. නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	මුද්දර ගාස්තු ආදායම නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

1.6.2 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණු එකතුව රු.14,091,286 ක් වූ ගිණුම් විෂයන් 07 ක් සම්බන්ධයෙන් ස්ථාවර වත්කම්	මෙම වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර වෙන් වෙන් වශයෙන් හඳුනා ගැනීමට	වත්කම් සනාථ කරන අදාළ ලිඛිත සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

ලේඛනය, විස්තරාත්මක උප කටයුතු කරන බව.
 ලේඛන සහ ශේෂ සනාථ කිරීම්
 ඉදිරිපත් නොකිරීම නිසා
 සතුටුදායක ලෙස පරීක්ෂා කිරීමට
 නොහැකි විය.

1.7 අනුකූල නොවීම්

1.7.1 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම්

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 1988 ප්‍රාදේශීය සභා (මූල්‍ය හා පරිපාලන) රීති			
(i) 5(xii) රීතිය	මුදල් හා ගබඩා කටයුතු පිළිබඳව වගකිව යුතු නිලධාරීන් වෙතින් ප්‍රමාණවත් ඇපකර තබා ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	ඇපකර ලබා ගත යුතු නිලධාරීන්ගෙන් ප්‍රමාණවත් ඇපකර ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	මූල්‍ය හා පරිපාලන රීති ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ii) 59 රීතිය	සෑම වර්ෂයක් ආරම්භයේදීම සභාවේ ආදායම් පරීක්ෂක හෝ සභාපතිවරයා විසින් බලය පවරන ලද්දා වූ නිලධාරියෙකු විසින් සභා බල ප්‍රදේශය තුළ සමීක්ෂණයක් පවත්වා වෙළෙඳ, ව්‍යාපාර හා කර්මාන්ත පිළිබඳ ලැයිස්තුවක් පිළියෙල කර මාර්තු 31 දින හෝ ඊට ප්‍රථම සභාවේ ලේකම්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් 2024 වර්ෂයට අදාළව ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.	බලය පවරන ලද නිලධාරියකු මගින් වෙළඳ ව්‍යාපාර සමීක්ෂණය කිරීමට කටයුතු යොදා ඇති බව.	මූල්‍ය හා පරිපාලන රීති ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2016 දෙසැම්බර් 29 දිනැති අංක 30/2016 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛයේ 3 ඡේදය	සභාව විසින් භාවිතා කරනු ලබන වාහන 08 ක ඉන්ධන දහනය පරීක්ෂා කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	එක් වාහනයක මීටරය අක්‍රියව පවතින අතර වාහන 03 ක අළුත්වැඩියා සිදු කරන තුරු එහි ඉන්ධන පරීක්ෂාව සිදුකළ නොහැකි බව.	මයිලේ මීටර් යථා තත්ත්වයට පත්කර චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව ඉන්ධන ධනන පරීක්ෂාව සිදු

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.4,793,542ක් වූ අතර, ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන ආදායම ඉක්ම වූ වියදම (ඌණතාවය) රු.2,088,618ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

සභාපතිවරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2024				2023			
	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම්	බිල් කළ ආදායම්	රැස් කළ ආදායම්	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම්	බිල් කළ ආදායම්	රැස් කළ ආදායම්	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
	(රු.)	(රු.)	(රු.)	(රු.)	(රු.)	(රු.)	(රු.)	(රු.)
i. වරිපනම් හා බදු	350,000	411,200	411,200	12,000	500,000	364,800	364,800	12,000
ii. කුලී	9,945,812	10,362,794	10,362,794	6,775,602	10,766,956	9,752,078	9,689,409	7,094,943
iii. බලපත්‍ර ගාස්තු	315,400	336,184	336,184	—	350,400	276,845	276,845	—
iv. වෙනත් ආදායම් එකතුව	480,000	262,026	262,026	—	9,695,100	5,846,301	5,846,301	—
	<u>11,091,212</u>	<u>11,372,204</u>	<u>13,372,204</u>	<u>6,787,602</u>	<u>21,312,456</u>	<u>16,240,024</u>	<u>16,177,355</u>	<u>7,106,943</u>

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්ය සාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අයවිය යුතු කඩ කුලී ආදායම රු.6,754,535ක් වූ අතර හිඟ කඩ කුලී නොගෙවන්නන්ට එරෙහිව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග නොගැනීම හේතුවෙන් හිඟ මුදල් අයකර ගැනීමේ ප්‍රගතිය ඉතා දුර්වල මට්ටමක පැවතුණි.	මෙම කඩකුලී ආදායම් අය කර ගැනීම සඳහා ලිපි යොමු කර කඩ හිමියන් දැනුවත් කර ඇත. සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව නිසි පරිදි කඩකුලී අයකර ඇති බව.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගත යුතුය.
(ආ) හිඟ බදු කුලී ලේඛනය අනුව වර්ෂ 02 සිට වර්ෂ 04 දක්වා කාලයක සිට අයකර ගත යුතුව පවතින රු.1,380,286ක් වටිනා හිඟ ශේෂ 11ක් අය නොවී පවතින බව නිරීක්ෂණය වූ අතර ඉන් රු.155,762ක්	පිළිතුරු සපයා නොමැත.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගත යුතුය.

වටිනා හිඟ ශේෂ 09ක් අයකර ගැනීම සඳහා නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 පනතින් පවරා ඇති කාර්යයන් ඉටු කිරීම

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුඛ විහරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කාර්තවයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳව නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 126 වගන්තිය යටතේ ප්‍රධාන කාරණා 20ක් ඉටු කිරීම සඳහා අතුරු ව්‍යවස්ථා පැනවිය යුතුව තිබූ නමුත් 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට අතුරු ව්‍යවස්ථා 05 ක් පමණක් පනවා තිබුණි.	අතුරු ව්‍යවස්ථා 03 ක් අනුමැතිය සඳහා යොමු කර ඇති අතර අතුරු ව්‍යවස්ථා සම්බන්ධව ඉදිරි වැඩ කටයුතු කඩිනම් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	අතුරු ව්‍යවස්ථා පනවා සභාවේ කටයුතු නීත්‍යානුකූල කර ගත යුතුය.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් මාසිකව දිරන කසල ටොන් 09 ක් සහ නොදිරන කසල ටොන් 21 ක් වශයෙන් 2024 වර්ෂයේ දී කසල ටොන් 360 ක ප්‍රමාණයක් රු.6,414,635ක වියදමක් දරා රැස්කර තිබූ අතර දිරන කසල වලින් කොම්පෝස්ට් කිලෝග්‍රෑම් 13,850 ක ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කර එම තොගයෙන් කිලෝග්‍රෑම් 1324 ක ප්‍රමාණයක් අලෙවි කර රු.33,400 ක ආදායමක් පමණක් රැස්කර තිබුණි.	නොදිරන කසල බැහැර කිරීමේ විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් සකස් කිරීමට කටයුතු කරන බවත්, නමුත් මෙම කර්තව්‍යන් සිදු කිරීමේදී සේවක හිඟයක් පවතින බැවින් දැඩි අපහසුතාවයකට මුහුණ දීමට සිදුවන බව.	කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදනය හා අලෙවිය ඉහළ නැංවීමේ වැඩපිළිවෙලක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.
(ආ) 2022 වර්ෂයේ සිට භාවිතා නොකරන දුරකථන සම්බන්ධතාවය විසන්ධි කර නොගැනීම හේතුවෙන් මේ වන විට වාර්ෂිකව රු.144,000 ක මුදලක් ගෙවීමට සිදුව තිබුණි.	063-2030600 දුරකථන සම්බන්ධතාවය විසන්ධි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	භාවිතා නොකරන දුරකථන සම්බන්ධතාවය විසන්ධි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) 2015 වර්ෂයේ පුරන්ගුම ව්‍යාපෘතිය යටතේ රු.33,083,469 ක් වැයකර නිමකළ කැකිරිහේන ප්‍රදේශයේ පිහිටි වෙළෙඳ සංකීර්ණයේ කඩකාමර 24 න් පළමු මහලේ කඩකාමර 12 ක් 2015 වර්ෂයේ සිටත්,	මෙම කඩ හිමියන් සඳහා හිඟ මුදල් සඳහා දඩ අය කිරීම සිදු කර ඇත. කඩ හිමියන් කිහිප දෙනෙකු කඩ	හිඟ මුදල් කඩිනමින් අය කර ගැනීමට නීත්‍යානුකූල කටයුතු කළ

දෙවන මහලේ කඩකාමර 12 ක් 2017 වර්ෂයේ සිටත් කඩ හිමියන් වෙත ලබා දී තිබුණ ද වසර 07කට අධික කාලයක සිට එම කඩකාමර විවෘත නොකර නිෂ්කාර්යව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දින වන විට මෙම කඩ කාමරවලින් අයවිය යුතු කුලිය ගෙවීම පැහැර හරින්නන් සම්බන්ධයෙන් නීත්‍යානුකූල ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

පවත්වා ගෙන යාම යුතුය. සඳහා කැමැත්ත එල කර ලිඛිතව සභාව දැනුවත් කර ඇත. අවස්ථා කිහිපයකදී කඩ හිමියන් විසින් හිඟ මුදල් ගෙවීමද සිදු කර ඇති බව.

3.3 නිෂ්කාර්ය හෝ උභයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාව සතු අළුත්වැඩියා කළ නොහැකි තත්ත්වයේ වාහන 02 ක් වෙන්දේසි කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග නොගැනීම හේතුවෙන් එම වාහන වේගයෙන් දිරාපත් වෙමින් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.	මෙම වාහන දෙක වෙන්දේසි කිරීමට අදාළ කටයුතු කරමි.	අදාළ වාහන කඩිනමින් වෙන්දේසි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.4 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම රු.251,988,056 ක් වූ ස්ථාවර වත්කම් එක් එක් අයිතම අනුව වටිනාකම හඳුනාගෙන ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනවල ඇතුළත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ස්ථාවර වත්කම්වල වටිනාකම වෙන් වෙන් වශයෙන් හඳුනාගෙන ලේඛනගත කිරීමට කටයුතු කරන බව.	වටිනාකම් නිවැරදිව ඇතුළත් කර ස්ථාවර වත්කම් ලේඛන යාවත්කාලීන පවත්වා ගත යුතුය.
(ආ) ප්‍රාදේශීය සභාවට අයත් සුසාන භූමි 28 ක වටිනාකම හඳුනාගෙන ලේඛනගත කිරීමට හා ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙම සුසාන භූමි මිනුම් කටයුතු සිදු කිරීමෙන් පසු තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කිරීමට අදාළ කටයුතු සිදු කරමින් පවතින බව.	සුසාන භූමි වටිනාකම හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පරිත්‍යාග ලෙස ලද උපකරණ 29ක වටිනාකම හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	පරිත්‍යාග වශයෙන් ලද භාණ්ඩවල වටිනාකම හඳුනා ගැනීමට නොහැකි වීම නිසා ගිණුම්ගත කිරීමක් සිදුකර නැති බව.	පරිත්‍යාග වටිනාකම හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

(ඇ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දින වන විට අලුත්වැඩියා කළ යුතුව පවතින වාහන හා යන්ත්‍රෝපකරණ 09ක් අලුත්වැඩියා කර භාවිතා කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	වාහන හා යන්ත්‍රෝපකරණ නිසි පරිදි අලුත් වැඩියා කිරීමට කඩිනමින් පියවර ගන්නා බව.	වාහන අලුත්වැඩියා කර භාවිතයට ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඉ)	සභාව භාරයේ පවතින වාහන 06 ක අයිතිය සභාවේ නමට මාරු කිරීමට විගණන දින වන විටත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	අයිතිය පවරා ගැනීමට ඉදිරියේදී කටයුතු කරන බව.	වාහන අයිතිය සභාවේ නමට පවරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.5 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විට සභාවේ තනතුරු 08 ක පුරප්පාඩු 11 ක් පවතින බවත් අනුමත කාර්යය මණ්ඩලය ඉක්ම වූ රියදුරු තනතුරක් හා සෞඛ්‍ය කාර්යය සහයක තනතුරු 08 ක් අතිරික්තව පැවතුණි.	පුරප්පාඩු පවතින තනතුර සඳහා ඉල්ලීම් කර ඇති අතර අතිරික්ත සේවක මණ්ඩලය පුරප්පාඩු පවතින තනතුරු සඳහා අනුයුක්ත කර ඇති බව.	පුරප්පාඩුව සම්පූර්ණ කරගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු අතර අතිරික්ත කාර්ය මණ්ඩලය අනුමත කරවා ගත යුතුය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 40 වගන්තිය සහ මුදල් රෙගුලාසි 133(1) ප්‍රකාරව අභ්‍යන්තර විගණනය මගින් ආයතනික මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලීන් වැඩිදියුණු කිරීම සහ කාර්යසාධනය ඉහළ නැංවීම සඳහා වූ නිර්දේශ සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කර තිබුණ ද එය සභාවේ සියලු කාර්යයන් ආවරණය වන පරිදි විධිමත්ව සිදුකර නොතිබුණි.	විධිමත් අභ්‍යන්තර විගණනයක් සිදු කිරීමට අදාළ පියවර ගන්නා බව.	ජාතික විගණන පනත ප්‍රකාරව ආයතනික මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලීන් වැඩිදියුණු කිරීම සහ කාර්යසාධනය ඉහළ නැංවීම සඳහා වූ නිර්දේශ සකස්කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

4.2 විගණන කමිටුව

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
කළමනාකරණ විගණන දෙපාර්තමේන්තුවේ 2019 ජනවාරි 12 දිනැති අංක DMA/01-2019 දරන අභ්‍යන්තර විගණන මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව සමාලෝචිත වර්ෂයේ සභාව විසින් විගණන සහ කළමනාකරණ කමිටු ස්ථාපිත කර කමිටු රැස්වීම් පවත්වා නොතිබුණි.	විගණන හා කළමණාකරණ කමිටු ස්ථාපිත කර රැස්වීම් පැවැත්වීමට ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බව.	විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව සඳහා ක්‍රියා පටිපාටි ආරම්භ කිරීම සහ රැස්වීම් පැවැත්වීමට පියවර ගත යුතුය.

4.3 පාරිසරික ගැටලු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
පරිසර බලපත්‍රයේ අමතර නියම හා කොන්දේසි අංක 2.2 හා 2.3ට පටහැනිව මාසිකව ජනනය වන ටොන් 21ක පමණ නොදිරන කසල විවෘත භූමියේ බැහැර කර තිබුණු අතර ඒ තුළින් දැඩි පරිසර හානියක් සිදුවන බැවින් නොදිරන කසල බැහැර කිරීමේ විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් කෙරෙහි සභාවේ කඩිනම් අවධානය යොමුවිය යුතුව පැවතුණි.	නොදිරන කසල බැහැර කිරීමේ විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් සකස් කිරීමට කටයුතු කරමි. නමුත් මෙම කර්තව්‍යන් සිදු කිරීමේදී සේවක හිඟයක් පවතින බැවින් දැඩි අපහසුතාවයකට මුහුණ දීමට සිදුවන බව.	නොදරන කසල ප්‍රතිචක්‍රීකරණ වැඩ පිළිවෙලක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතුය.

4.4 තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2017 අංක 19 දරන තිරසර සංවර්ධන පනත ප්‍රකාරව තිරසර සංවර්ධන අරමුණු හා පරමාර්ථ ළඟාකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත රැස්කර ඒ සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සැලසීමට සභාව විසින් ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් සංවර්ධන අරමුණු හා පරමාර්ථ ලබා ගැනීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව තිරසාර සංවර්ධන පරමාර්ථ සහ අරමුණු ළඟාකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත රැස්කර එමඟින් අවශ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සැලැස්මට සභාව විසින් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.